

Jaarverslag over 2020

Het bestuur

Het bestuur bestaat uit:

de voorzitter: Henk Leever

de secretaris: Sonja Grooters

de penningmeester: Dick van de Belt

commissaris: Marjon Hoen (PR)

Afgelopen jaar heeft het bestuur 4 maal vergaderd, ivm corona virus is dat minder geweest dan voorgaande jaren.

Leden

Op 31-12-2020 had de vogelwerkgroep 200 leden. (+ 0)

Op 31-12-2020 had de vogelwerkgroep 17 gezinsleden. (+1)

Op 31-12-2020 had de vogelwerkgroep 113 donateurs. (-6)

Op 31-12-2020 had de vogelwerkgroep 2 jeugdleden. (+0)

Projectgroepen

Vogelwerkgroep Berkelland voert verschillende projecten uit. Leden van de vogelwerkgroep maken deel uit van een of meerdere projectgroepen. Elke projectgroepen heeft een coördinator. Deze zorgt ervoor dat men contact houdt met elkaar, belegt bijeenkomsten en zorgt dat er verslag wordt gedaan.

Excursies- coördinator Marina

Vanwege de corona zijn alle excursies geschrapt, behalve de 24 uurs telling die op 9 mei plaats vond. Het was een zeer geslaagde dag.

Het weer was mooi en de deelname was groot. In totaal deden er 27 personen mee, waaronder de kinderen van Sonja en Hans. Er is een top aantal soorten door ons waargenomen. Namelijk 143 soorten.

Al met al een geslaagde dag die voor herhaling vatbaar is. De 24-uurs telling is nu weer echt 24 uur geworden. De deelname is groter en heel divers qua deelnemers, van fanatieke vogelaar tot liefhebber en dat is heel bijzonder. Ook is het hele werkgebied van onze vogelwerkgroep uitgekamd.

Grote gele kwikstaart- coördinator Hans Grooters

In Borculo twee paartjes

1 paartje is tot broeden gekomen bij de watermolen van Borculo, jongen zijn uitgevlogen

1 paartje bij Beekvliet bij de overgang van de Slinge in de Berkel, jongen zijn uitgevlogen.

In Neede twee paartjes

1 paartje kruising Oude Deldenseweg-Vleermaatweg 1 broedsel, aantal jongen onbekend.

1 paartje bij de Avinkstuw, minimaal 2 jongen.

In Eibergen 4 paartjes

1 paar stuw Mallumse Molen broedpaar met zeker 2 juv

1 paar grote stuw Berkel broedpaar met ..juv

1 paar brug Ramsbeek-Apedijk broedpaar met ..juv

1 paar Stokkersbrug 4 juv

Oeverzwaluwen – coördinator Alex Visser

Oeverzwaluwwand op 't Noasman in Beltrum

Ook dit jaar hebben er, net als in 2019, geen oeverzwaluwen in onze wand gebroed. Wel elders op het terrein (bij de 'gracht') waar helaas nog een hoop zand was blijven staan na het verbreden en verlengen hiervan.

Hierin hebben tegen de 100 broedparen gezeten. Hoeveel er succesvol waren is moeilijk te zeggen. Op een gegeven moment zijn er gedeeltes van de bult ingezakt, afgegleden. door de droogte.

Jammer dat het zand niet op tijd was afgevoerd, maar er is in ieder geval gebroed bij Nahuis.

Bij Scharenborg in Beltrum, waar vorig jaar door zo'n 26 paar is gebroed, was de zandbult op tijd afgevlakt, zodat ze daar niet meer konden broeden. Hopelijk volgend jaar beter.

Begin december hebben we met een 5-tal mensen de begroeiing op de bult boven de Oeverzwaluwwand/ vleermuiskelder, afgemaaid en naar de bosrand afgevoerd. Een stukje riet aan de zij- en achterkant hebben we laten staan voor de diversiteit van de begroeiing aldaar. Het maaisel is allemaal afgevoerd tot in de bosrand en aan hoopjes gezet. Hier kunnen ook weer allerlei levensvormen gebruik van maken. De vleermuiskelder was droog op wat vochtdruppels na, die aan de (dak-)roosters hingen. Er waren vier grootoor vleermuizen. In het begin zag ik bij de deur zat nog één kleine watersalamander. Bij het maaien hebben we deze niet gezien en ook geen kikkers. Dat is waarschijnlijk te danken aan het feit dat we nu een week of 4 à 5 later waren dan in vorige jaren.

IJsvogels – Alex Visser

Eibergen: Noasman 1 broedgeval.

Borculo: 1 broedpaar De Slinge bij het Kooibos 1 broedpaar aan de oude Diepenheimse weg bij de oude Renger. 1broedpaar bij het Galgenveld. 1 broedpaar Beekvliet en zeer waarschijnlijk 1 broedpaar nabij wijk Hambroek.

Neede: Huize de Kamp, Ballastput

Alle (postcodeloterij) ijsvogelwandjes in Neede zijn in 2020 door Geert gecontroleerd. Er zijn voor deze wandjes in 2020 geen broedgevallen bekend.

Jeugd- coördinatoren Marina en Henk Leever

Ivm corona zijn er dit jaar geen jeugdactiviteiten geweest.

Inventarisaties

In 2020 zijn de waterwildtellingen/midwintertellingen uitgevoerd langs de Berkel> Loobrug tot Avinkstuw, de Berkel> Loobrug tot Duitse grens, Buursebeek, Den Blanken tot Rietmolen+ stukje Elspeet, Schipbeek, Twentekanaal tot Den Blanken, Koningsbeek, Elsmansgoot, Bolksbeek (Vanaf Kiekenbekkebrug tot brug Borculoseweg Neede) Gemeente Neede en Noordijkerveld, Leerinkbeek

Daarnaast zijn in de volgende gebieden BMP tellingen uitgevoerd: Needse Achterveld, Leerinkbeek.

De voorjaarestrektellingen zijn uitgevoerd aan de Havelandweg, Eibergen.

De herfsttrektellingen zijn uitgevoerd aan de Havelandweg, Eibergen.

De kolonies van roeken en reigers zijn geteld in Borculo, Beltrum, Haarlo Neede en Groenlo.

De volgende PTT tellingen zijn uitgevoerd: Route West Eibergen, Route Oost Eibergen, Groenlo e.o., Rietmolen Noord, Spilbroek, 't Giffel en Kisveld, Neede

De volgende MUS tellingen zijn uitgevoerd: Oost Eibergen , Haarlo, Neede.

Aan de Nationale Birdwatchday op 3 oktober is meegedaan vanaf de Havelandweg, Eibergen.

Op 9 mei is de 24 uurstelling uitgevoerd in Berkelland.

Jaarverslag trektelpost Havelandweg 2019 - Marina

Op de trektelpost was er dit jaar ondanks de corona veel activiteit. Er is veel geteld en er zijn veel mooie soorten gezien. Opmerkelijk was in het najaar de Buizerd trek. Meerdere leden, die normaliter niet op de telpost staan, zijn toch maar een kijkje komen nemen wat wij erg gewaardeerd hebben. Via de app konden de leden volgen of er weer mooie soorten werden gezien, wat volgens ons wel enthousiasmerend werkt.

Ook de Dutch Birding dag is gewoon door gegaan.

Teljaar	Exemplaren	teluren	Aantal dagen	Aantal soorten
2015	81.306	138.25	45	84
2016	115.379	122.02	43	91
2017	112.206	113.28	39	85
2018	444.389	129.12	44	92
2019	460.547	167.25	61	114
2020	645.976	259.09	90	134

Nestkasten- coördinator John Smith

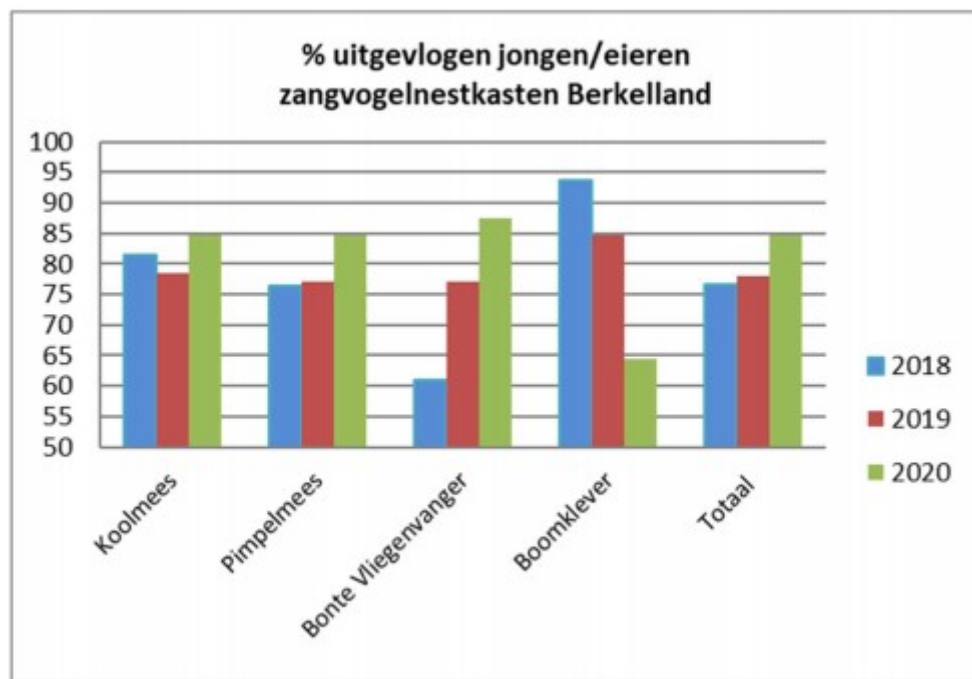
Met in achtneming van de coronavoorschriften is het de meeste waarnemers gelukt de tellingen uit te voeren: 10 van de 11 percelen met in totaal 279 kasten zijn gecontroleerd. Daarvan waren er 87% bezet.

Van de in totaal 2188 gelegde eieren zijn er dit jaar 85% jongen uitgevlogen. Dat is een stijging ten opzichte van vorig jaar (2019:78%). De stijging geldt zowel voor de Koolmees, de Pimpelmees als de Bonte vliegenvanger. Deze laatste doet het de afgelopen jaren steeds beter. De Boomklever heeft het echter steeds moeilijker om de jongen groot te brengen.

Een bijzondere logé was een vleermuis in een nestkast van een Bonte Vliegenvanger op het Galgenveld van Borculo.

Al onze nestkastresultaten zijn weer digitaal ingevoerd in het nestkastenprogramma van de SOVON.

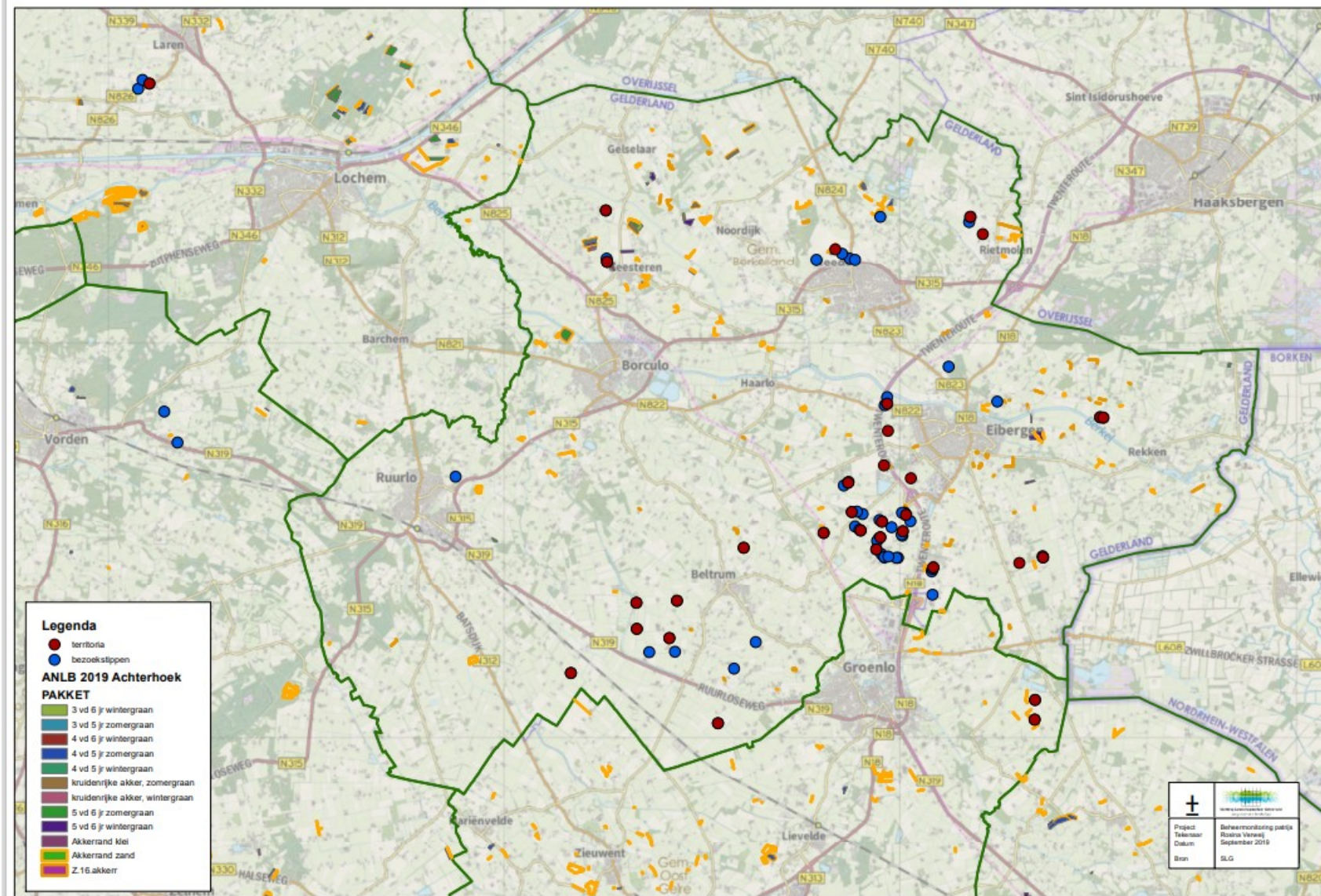

Patrijs- coördinator Henk Leever

De Patrijs heeft het in 2020 redelijk gedaan en de inschatting is, dat het aantal broedparen nog steeds ca 30 is. Er zijn echter dit jaar volgens de tellingen minder broedparen geregistreerd en dat komt wellicht ook door de bijzondere tijd rondom corona, die we meemaken. Met name in het vroege voorjaar moeten er veel tellingen gedaan worden om roepende mannetjes op te sporen. Dat was (deels) in de periode met een lockdown. Ook het weer werkte juist in die periode niet mee, doordat het koud was.

Op bijgaande kaart is te zien waar broedterritoria zijn vastgesteld: elke rode stip is een broedgeval en de blauwe stippen zijn geregistreerde bezoeken.

Patrijzengelgebieden

Voor 2021 zijn er zogenaamde focusgebieden aangewezen voor de patrijs via de VAN/VALA. De Provincie stelt voor deze gebieden extra middelen beschikbaar.

De Provincie Gelderland steunt o.a. de Patrijs als een soort barometer vogel. Gaat het goed met de Patrijs dan gaat het ook goed met de natuur is wat eenvoudig gesteld de redenering. Er is voor natuurontwikkeling geld beschikbaar en dan met name in kansrijke gebieden. Deze noemen ze de focusgebieden en in deze gebieden is het wenselijk om zo goed mogelijk de ontwikkeling van o.a. de Patrijs te monitoren.

In Berkelland zijn drie gebieden als focusgebied aangewezen en bewoners van deze gebieden hebben een aparte brochure ontvangen om de patrijs te steunen.

Gebied 1 ligt ten noorden van Neede; van Noordijk tot en met Lochuizen.

Gebied 2 ligt zuidelijk van Eibergen aan beide kanten van N18: van Sonderenweg Beltrum tot aan kamp Holterhoek.

Gebied 3 ligt bij Zwolle en Zwillbrock en is wat kleiner dan de eerste 2.

Roofvogels- Cees van Beinum

In het jaar 2020 hebben er vanwege corona geen gezamenlijke activiteiten plaatsgevonden. De doelstelling was om specifiek te letten op het broeden van zeldzame roofvogelsoorten in de gemeente Berkelland.

Ieder kon daar individueel mee bezig zijn. Het heeft helaas niet tot bijzondere broedgevallen geleid. Ook het naspeuren op waarneming .nl heeft niets opgeleverd.

Dat zou kunnen betekenen, dat zelfs het broeden van de Wespendif in onze gemeente achterwege is gebleven. Wel aanwezigheid vastgesteld maar geen broedlocatie gevonden. Ook de meldingen van het aantal Boomvalkparen was dit jaar minimaal en zou kunnen wijzen op een achteruitgang. Mogelijk is er ook te weinig op gelet door de coronabeperkingen. Nog steeds is het broeden van de Rode Wouw in onze gemeente niet gebeurd.

De Slechtvalken hebben op de beide bekende locaties succesvol jongen grootgebracht.

Komend seizoen kent nog dezelfde coronabeperkingen. De doelstelling van 2020 is ook doorgeschoven naar 2021.

We hopen dat er deze keer wel leuke resultaten zullen binnenkomen.

***Uilen en torenvalken- coördinator Henk Lammers, Kees van Rijn, Joost Bus, Peter te Morsche, Roel Toussaint, beheerder
terugmeldingen: John Smith
Steenuilen 2020***

De Steenuil

De Steenuil deed het best wel redelijk in een jaar met weinig muizen. Dat komt omdat de Steenuil niet zo afhankelijk is van muizen dan de Kerkuil. Een Steenuil heeft een gevarieerd voedselpalet en kan in een mager muizenjaar overschakelen op andere kleine zoogdieren, insecten als nachtvinders en kevers, kikkers, regenwormen en ook kleine vogels. Ook bij de Steenuil waren er door de goede aanwas van het voorgaande jaar in 2020 meer kasten bezet. Het aantal bezette kasten met broedsel steeg van 129 in 2019 naar 147! in 2020, dat is 14% meer. Er vlogen 335 jonge Steenuilen uit en dat is 1 meer als in 2019 maar omdat er 18 kasten meer bezet waren was het gemiddelde uitvlieg percentage 2.3 jong per succesvol broedsel en dat is weer lager dan de 2.6 jong van 2019.

Ook het grote aantal "verdwenen" jongen (62) is een teken van voedselgebrek in de jongenfase.

De gemiddelde legselstart van de Steenuilen was 15 april en dat is ruim 1.5 week later dan het gemiddelde van de afgelopen 10 jaar. De eerste indruk van de territoriumtelling in 2021 wijst er op dat de Steenuil in tegenstelling tot de Kerkuil weinig of geen last heeft gehad van de sneeuwval en vorstperiode in Februari.

Bosuilen 2020

De Bosuil had een matig tot slecht jaar met maar 41 uitgevlogen jongen uit 23 kasten met broedsel.

Daarmee zijn we terug bij het jaar 2018 toen er ook 41 jongen uitvlogen terwijl er in 2019 nog 66 jonge Bosuilen het luchtruim kozen. Met een gemiddelde van 1.8 jong per broedsel lag dat ook beduidend lager dan de 2.4 jong van 2019. De gemiddelde legselstart van 7 maart lag ruim een week later dan voorgaande jaren. Ook in 2020 hebben we nog weer een paar kasten opgehangen op kansrijke locaties, misschien levert dat in 2021 al resultaat op. Ook hadden we 2 broedsels in natuurlijke nestholtes in bomen, dat zijn toch de mooiste locaties om een broedende Bosuil te zien.

Kerkuilen 2020

De Kerkuilen deden het slecht in 2020 met 114 uitgevlogen jongen was het bijna de helft van de 218 jongen die in 2019 uitvlogen. Toen hadden we nog 53 kasten met broedsel en in 2020 maar 49 kasten waarin zich een broedsel bevond. Er werden door het in de intro gememoreerde voedselgebrek veel minder eieren gelegd dan in 2019. Door de goede aanwas van 2019 waren er wel meer kasten bezet dan het jaar 2018, toen waren er 39 kasten bezet met broedsel maar vlogen er wel 155 jonge uilen uit. Een gemiddelde van 4.0 terwijl dat in 2020 maar 2.3 jong per broedsel was.

Door de eerder al gemelde sneeuwval in februari en het aantal dood gemelde Kerkuilen in 2021 houden wij ons hart vast voor het broedseizoen 2021. Of vliegen er nog zoveel onopgemerkte Kerkuilen rond in Berkelland dat het aantal broedsels in de kasten ons zal verrassen.

Torenavalken 2020

De Torenavalken krabbelen op van de magere resultaten in de jaren 200-2015. Het plaatsen van nestkasten en de extra aandacht en controles begint zijn vruchten af te werpen. Ook in 2020 hebben we weer een aantal nestkasten bijgeplaatst op kansrijke plaatsen zodat het aantal bezette nestkasten steeds hoger wordt. In 2020 hadden we maar liefst 29 kasten met een Torenavalken broedsel. Dat zijn er 13 meer dan in 2019, een stijging van 80%! Maar net als bij de Uilen hadden ook de Torenavalken te kampen met voedselgebrek. De Torenavalk eet voornamelijk veldmuizen en die waren er tijdens het groot brengen van de jongen te weinig. Het uitvliegsucces per kast daalde dan ook van bijna 5 jong in 2019 naar minder dan 3.9 jong in 2020. Het terugvangen van Torenavalken met ring is moeilijk omdat ze meestal broeden in open kasten en erg schuw zijn. Daardoor gaan de oudervogels bij benadering van de nestkast al op de wieken. Enkele Torenavalken broeden in Kerkuil- en Bosuilkasten en die kunnen worden afgesloten waardoor we er in 2021 misschien een paar terug kunnen vangen.

Weidevogels – coördinator Gerrit Stomps

Weidevogelseizoen 2020

De projectgroep weidevogelbeheer is al een aantal jaren intensief bezig met de inrichting en verbetering van 3 weidevogelgebieden in de gemeente Berkelland. Dit gebeurt met gelden van de provincie en in samenwerking met de Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Berkel & Slinge.

Deze 3 gebieden zijn: het Beltrumseveld, het Noordijkerveld en omgeving Hagdijk.

Met de nodige maatregelen denken wij de neerwaartse lijn van de broedresultaten op deze locaties te hebben gestopt en hopen we de komende jaren op een toename van het broedsucces.

De afgelopen drie jaren hebben we ook veel last gehad van ernstige droogte. Dit was funest voor de weidevogels.

Wij hebben het afgelopen jaar met wat minder mensen gezocht dit i.v.m. corona beperking, de leeftijd van veel vrijwilligers is 65 Plus dus voorzichtigheid gewenst. Toch is het een redelijk goed jaar geweest wat nesten vinden betreft zie bijlage. Gelukkig weer vliegvlugge jongen zowel van Grutto als Wulp.

Het vliegen met de Drone gaat ook steeds beter dus ook het vinden van de nesten lukt beter.

Op dit moment hebben zich 7 nieuwe vrijwilligers aangemeld om ons te assisteren, wij gaan ze zelf ook opleiden als Weidevogelaars.

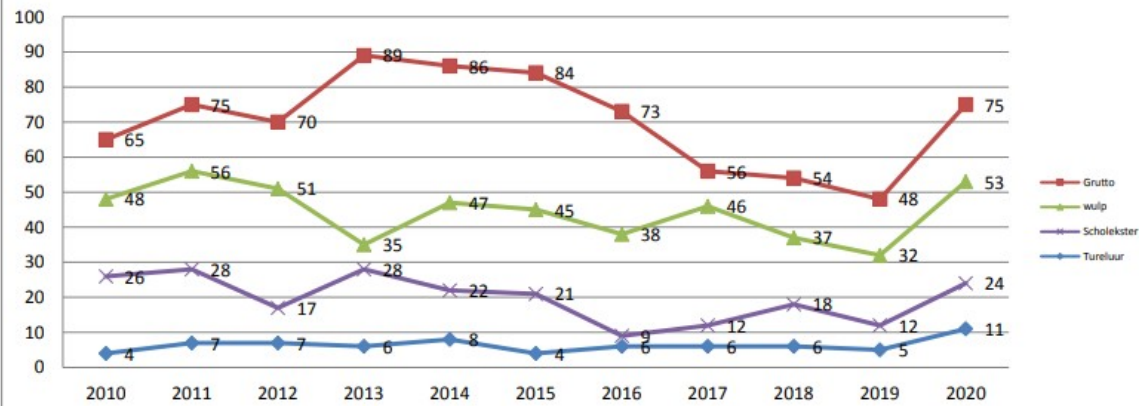
Afgelopen jaar hebben wij ook geen bijeenkomsten kunnen houden, ook dit i.v.m. beperking van het aantal mensen dat bijeen mag komen.

Tabel en grafiek: Resultaten gevonden nesten in Berkelland over de afgelopen jaren.

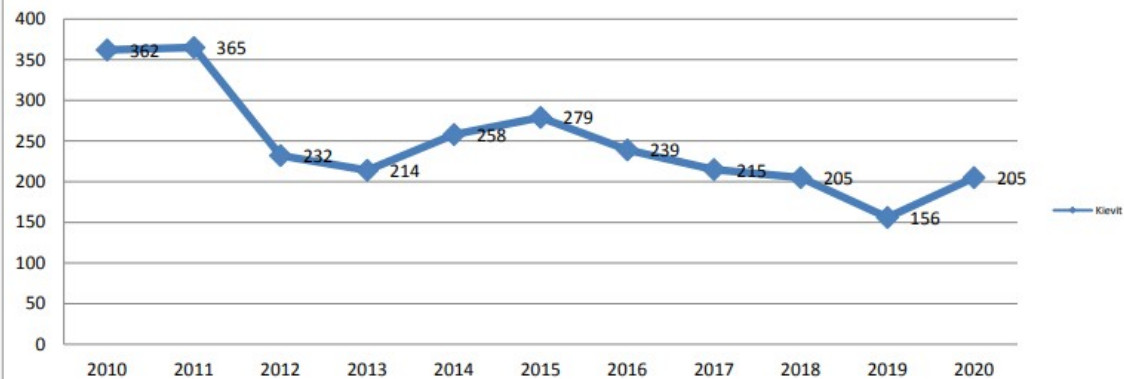
Resultaten weidevogelbescherming 2010 t/m 2020 VAN Berkel en Slinge

Soort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
KIEVIT											
Beltrum-Groenlo-Zwolle	182	163	70	87	74	51	110	86	42	70	76
Eibergen	32	42	36	39	62	59	24	66	59	43	55
Ruurlo	103	113	75	41	57	60	22	6	10		
Neede-Borculo	45	47	51	47	65	109	83	57	94	43	74
TOTAAL KIEVIT	362	365	232	214	258	279	239	215	205	156	205
SCHOLEKSTER											
Beltrum-Groenlo-Zwolle	12	14	7	5	8	11	4	3	8	7	10
Eibergen	4	2	3	12	9	5	4	8	8	5	8
Ruurlo	3	5	0	7	0	0	0				
Neede-Borculo	7	7	7	4	5	5	1	1	2		6
TOTAAL SCHOLEKSTER	26	28	17	28	22	21	9	12	18	12	24
WULP											
Beltrum-Groenlo-Zwolle	21	24	19	20	19	9	14	22	12	20	24
Eibergen	4	5	4	0	5	5	6	8	11	7	14
Ruurlo	22	25	25	9	7	17	9		1		
Neede-Borculo	1	2	3	6	16	14	9	16	13	5	15
TOTAAL WULP	48	56	51	35	47	45	38	46	37	32	53
GRUTTO											
Beltrum-Groenlo-Zwolle	31	42	48	50	49	45	32	30	25	28	44
Eibergen	14	13	6	15	14	11	7	2		4	9
Ruurlo	12	12	11	0	2	4	10	1	1		
Neede-Borculo	8	8	5	24	21	24	24	23	28	16	22
TOTAAL GRUTTO	65	75	70	89	86	84	73	56	54	48	75
TURELUUR											
Beltrum-Groenlo-Zwolle	1	1	1	2	3	1	3	3	0	1	
Eibergen	3	4	5	3	4	1	1	0	4	1	7
Ruurlo	0	0	0	0	0	0	0				
Neede-Borculo	0	2	1	1	1	2	2	3	2	3	4
TOTAAL TURELUUR	4	7	7	6	8	4	6	6	6	5	11
Totaal aantallen W/G/T	117	138	128	130	141	133	117	108	97	85	139
Totaal gevonden nesten	505	531	377	372	421	433	365	335	320	253	368

Aantallen gevonden nesten in Berkelland

Aantallen gevonden nesten in Berkelland

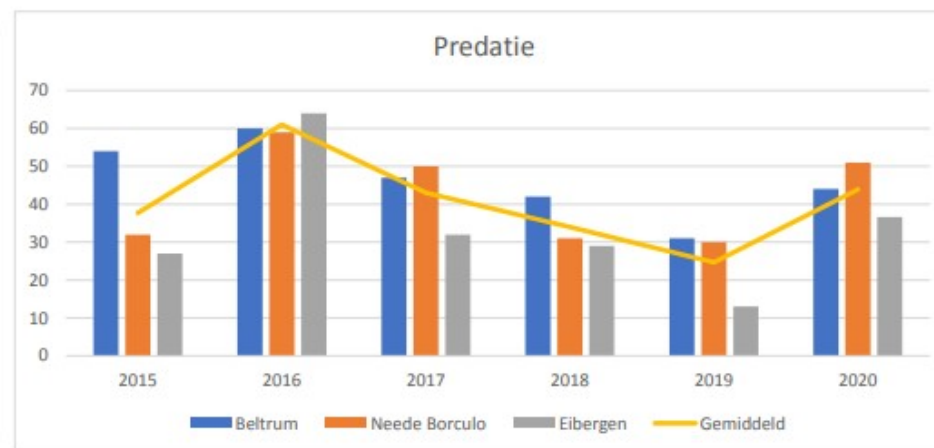
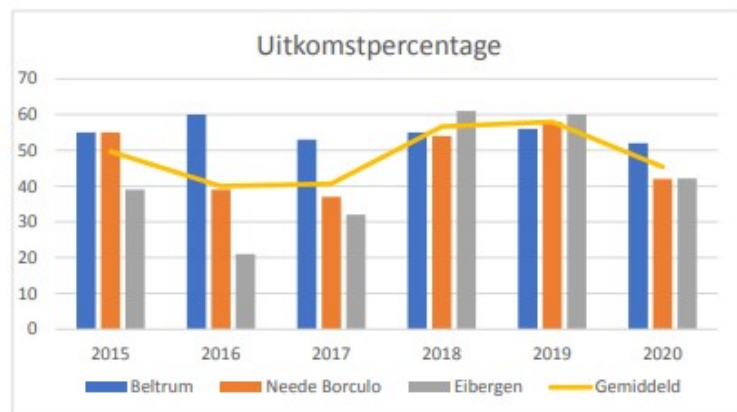

Uitkomstpercentages per gebied

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Beltrum	55	60	53	55	56	52
Neede Borculo	55	39	37	54	58	42
Eibergen	39	21	32	61	60	42
<i>Gemiddeld</i>	50	40	41	57	58	45

Predatie

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Beltrum	54	60	47	42	31	44
Neede Borculo	32	59	50	31	30	51
Eibergen	27	64	32	29	13	37
<i>Gemiddeld</i>	38	61	43	34	25	44

Zwaluwen – coördinator Henny Waanders

Helaas hebben we als gevolg van de Corona pandemie de tellingen voor de boerenzwaluwen en huiszwaluwen niet kunnen uitvoeren in 2020. De “Vogels in Berkelland” nieuwsbrief is wel bezorgd. Daarbij is de mogelijkheid geboden om via email aantallen broedpaartjes door te geven. We hebben 25 emails ontvangen. Gerapporteerde aantallen voor deze adressen kwamen redelijk overeen met de telling van de andere jaren.

Ook hebben we afgezien van het ringen van boerenzwaluwen.

In Beltrum heeft men echter wel de kans gezien om 5 van de 6 gebieden te inventariseren. Daar zagen we een toename van 8,1 % voor de Boerenzwaluw en een teruggang van 12.5 % voor de huiszwaluw.

Afgelopen jaar is onze planning voor onderhoud en plaatsen van kunstnesten voor de huiszwaluw door de plotselinge invoering van de Corona regels, uitgesteld naar 2021. Maar helaas gaat dat ook nu niet mogelijk zijn

Gemeente Berkelland

Contactpersoon met gemeente is Henk Leever.

Beleids- bestuurszaken

De vogelwerkgroep heeft in 2020 geen openbare lezing gehouden, normaliter gebeurt dit een keer per jaar, deze is toegankelijk voor leden, donateurs en belangstellenden. Ledenavonden zijn alleen toegankelijk voor leden en eventueel voor introducees.

Bestaande donateurs kunnen donateur blijven, maar kunnen hun donateurschap ook omzetten naar een lidmaatschap. Sinds 1-1-2018 kan men alleen lid worden.

In 2020 heeft geen fysieke jaarvergadering plaatsgevonden ivm met de coronamaatregelen. De stukken zijn toegestuurd naar de leden. De kas is gecontroleerd. Leden werd de mogelijkheid geboden vragen via de mail te stellen.

Het coördinatorenoverleg heeft dit jaar niet plaatsgevonden. Normaliter gebeurt dit in november. Alle coördinatoren komen dan bij elkaar en vertellen hoe het afgelopen seizoen is verlopen en wat ze eventueel voor plannen hebben voor het komende seizoen. Alle coördinatoren zijn telefonisch door de voorzitter benaderd.

Het bestuur bestaat momenteel uit 4 personen. Het bestuur ziet graag een vijfde persoon aanschuiven, met name om het contact met de projectgroepen te onderhouden.

Eigendommen/aanschaf materialen

Op de website is vermeld welke eigendommen de Vogelwerkgroep in zijn bezit heeft (blijvende materialen).

Overige activiteiten

- Twee keer per jaar geeft de vogelwerkgroep een blad uit: 't Zwaalfje. Daarin zijn verslagen van de ondernomen activiteiten te lezen, maar ook andere verslagen op vogelgebied zijn welkom.

- 8 jan Nieuwjaarsbijeenkomst Mooie presentatie van Jos Korenromp
- 4 feb ledenavond

Mail

Alle leden worden via de mail op de hoogte gehouden van komende vergaderingen, ledenavonden, excursies en presentaties. Tevens worden algemene nieuwsbrieven van SOVON en Vogelbescherming doorgestuurd naar alle leden.

PR

Vogelwerkgroep Berkelland heeft een website: www.vogelwerkgroepberkelland.nl

Ook heeft de vogelwerkgroep een eigen e-mail adres: info@vogelwerkgroepberkelland.nl Deze mail komt bij de secretaris binnen.

De site wordt regelmatig bezocht. Ook kwamen er via e-mail verschillende vragen binnen.

Daarnaast heeft de vogelwerkgroep een face-book pagina. Hierop worden regelmatig berichtjes geplaatst. Deze pagina wordt veel gelezen.

Facebook staat open voor reacties zolang ze niet beledigend zijn, worden ze niet verwijderd. Als de mening van de vogelwerkgroep wordt gevraagd, dan worden deze verwijderd en wordt doorverwezen naar het bestuur.

Sonja Grooters,
secretaris